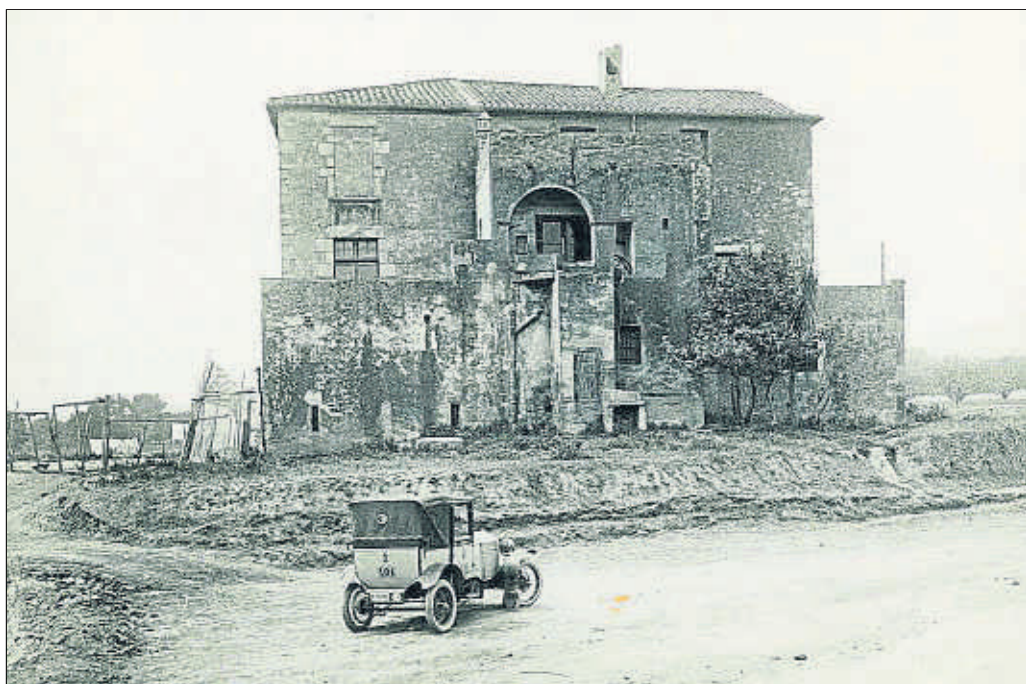

L'ÀLBUM

LLUÍS PERMANYER

La històrica masia Can Estela poc abans de ser enderrocada, quan es va prolongar la Diagonal

L'Estela cau per error

Can Estela, una masia que havia desafiat el pas de bastants segles, va ser enderrocada el 1925 per un error de càlcul heretat.

Gràcies a la investigació profunda d'Imma Navarro, sintetitzada al seu llibre canònic *Masies de les Corts*, s'ha conservat la història d'aquest territori. I em valc de les seves dades per a la següent evocació. La documentació trobada només permet, tot i això, relatar a partir del segle XVII; segur que tenia un ampli passat, però es desconeix.

Aleshores el seu propietari era Rafael Vives, ciutadà honorat de Barcelona. Després va passar a mans de la família Potau, vinculada al títol de comtes de Vallcabra.

L'edifici que capta aquesta fotografia feta cap al 1920 no era el resultat d'haver mantingut intacte aquest patrimoni arquitectònic. Amb el pas dels decennis i l'exigència d'atendre necessitats, va experimentar una sèrie de transformacions.

La imatge que ens ha arribat

pot ser descrita com una casa de planta regular, de gran superfície i tres pisos, coberta de quatre aigües, amb façana orientada a llevant, porta principal dovellada i l'habitual gran rellotge de sol.

L'acusada senzillesa exterior contrastava, tot i això, amb l'accentuat ambient senyorial

La històrica masia va ser víctima de la prolongació d'una Diagonal que va néixer desviada

de l'habitatge, utilitzat com a residència d'estiueig. Una sèrie d'afegits van ser destinats a quadra i magatzem. Un volum exempt i no pas petit acollia la capella del Sant Crist.

La propietat s'ampliava amb una sèrie de camps de cultius adjunts, i d'altres al mateix les Corts, però també a Sarrià, Esplugues i l'Hospitalet. I en terres de la seva propietat hi havia l'únic brollador de tot les

Corts, gràcies a la canalització obrada per la marquesa de Peñalver, a qui li agradava passejar per la zona: la va convertir en font natural destinada a ocells, de manera que va passar a ser coneguda com la font dels Ocellets. L'aristòcrata vivia a la casa d'estil neomossàrab del passeig de Gràcia, 26.

Quan es va prolongar la urbanització de l'avinguda Diagonal propiciada per la construcció del Palau Reial, l'Estela, situada a la que avui és la plaça Pius XII, va ser enderrocada, juntament amb altres masies.

Sorprèn que el traçat respectuós que l'urbanista Ildefonso Cerdà havia fet sobre el plànol no exigís pas aquestes destruccions. El cas va ser descobert per l'arquitecte Jesús Portavella, dedicat a l'estudi del nomenclàtor de les vies urbanes. I al seu llibre d'imminent publicació (*La desconstrucció de la Gran Via Diagonal, història d'un desgavell*) revela tots els detalls d'aquesta investigació sorprenent i l'origen d'un error manifest que va portar conseqüències funestes.

En aquest context val la pena afegir que per un atzar de signe comercial l'Estela havia estat hipotecada el 1913 a favor de l'arquitecte Puig i Cadafalch. Aleshores ell la podria haver salvat, però va estimar que no ho mereixia.●

IMATGE CEDIDA PER L'ARXIU FOTOGRAFIC DE BARCELONA

QUADERN BARCELONÍ

DESMEMORIAT

Pere Portabella ha comentat recentment la improvisada acció artística que Joan Miró, armat amb una escombra, va fer sobre la façana de vidre de la nova seu del Col·legi d'Arquitectes el 1969, i ha precisat que "el mateix dia que es va pintar es va eliminar". Sorprèn que Portabella sigui tan desmemoriat, malgrat que va ser present en aquella memorable actuació, ja que havia filmat l'esdeveni-

ment. El cert és que la gegantina pintura es va mantenir una mica més d'un mes: mentre va durar al saló la combativa exposició *Miró otro*, organitzada per la Comissió de Cultura i realitzada per Studio Per. Es va convocar llavors una assemblea general per decidir què calia fer, a què vaig assistir, i recordo algunes intervencions pintoresques de debò. Al final es va imposar el radicalisme emanat de la revolta estudiantil francesa

del 1968. Llàstima, ja que Miró estava interessat a mantenir-la. Potser era a causa que, quan Picasso va fer els dibuixos per als frisos de la façana, li van dir que amb destinació a l'interior demanarien a Miró una obra del mateix estil, però va replicar a l'instant amb l'oferiment de dibuixar també en uns murs interiors. Després, quan van insinuar a Miró si acceptaria pintar una cosa, irat, va preguntar: "On? Al vàter?".

BATEC CIUTADÀ

Detectats pisos que punxaven la llum amb pines i navalles

GIRONA ► Una operació contra el frau elèctric al barri de la Font de la Pólvora de Girona ha permès detectar pisos que punxaven la llum amb pines d'estendre la roba o per engegar el cotxe i també navalles. L'actuació, duta a terme ahir per tècnics d'Endesa, els Mossos d'Esquadra i la policia local, va acabar amb 114 inspeccions i es van detectar 33 fraus elèctrics. Famílies del barri es van queixar de continus talls de llum a l'Ajuntament. En paral·lel, els Mossos van detenir un home que estava en cerca i captura. / **B. Julbe**

Convocatòria de 150 places d'agents de la Guàrdia Urbana

BARCELONA ► El problema de la falta d'efectius i de l'envelliment de la plantilla de la Guàrdia Urbana de Barcelona quedarà pal·liat en part per la convocatòria de 150 places d'agents que acaba d'aprovar l'Ajuntament. En total, en aquest mandat s'hauran convocat 319 places de policia local. El pròxim estiu està previst que s'incorporin 120 nous agents procedents de la convocatòria de l'any passat, i aquest mes han entrat a la plantilla 49 persones procedents d'altres cossos policials. / Redacció

PERE DURAN/ NORD MEDIA

El delegat de l'Executiu a Catalunya a l'estació de tren convencional

Girona recupera el Parc Central gairebé deu anys després de l'inici de les obres de l'AVE

GIRONA ► Les obres que convertiran la llosa de formigó que cobreix l'estació subterrània de l'AVE a Girona en un gran parc urbà s'acabaràn abans de Setmana Santa. És la previsió del delegat del govern a Catalunya, Enric Millo, que ahir va visitar la zona del nou Parc Central i l'estació de tren convencional. La reurbanització del parc, culminada cinc anys després de l'arribada de l'alta velocitat a la ciutat, inclourà una zona de jocs infantils, nova il·luminació i una zona enjardinada. Les obres, que han tingut un cost d'1,7 milions d'euros, posaran

punt final a gairebé deu anys de treballs a la zona 0 de l'alta velocitat. L'estació de l'AVE i el túnel disposen des del 12 de gener passat del sistema de comunicacions d'emergència Rescat, una xarxa que permet comunicar-se als diferents cossos d'emergències. Després d'haver executat la demolició del túnel que connectava les estacions de l'AVE i la del tren convencional, a càrrec d'Adif, es construirà una marquesina, que pagarà el Consistori. Els treballs s'han demorat després de la fallida de l'empresa adjudicatària. / **Sílvia Oller**

Obres al port per impulsar la pesca i la nàutica

ROSES ► L'enderrocament del moll de ribera i el de les casetes de pescadors del port pesquer de Roses ja s'ha acabat, després de començar al gener. Amb una inversió de 680.000 euros, l'objectiu és renovar les instal·lacions i impulsar el servei de pesca, nàutica i els xàrters. El gerent de Ports de la Generalitat, Joan Pere Gómez, va subratllar que la intervenció, que preveu altres actuacions que s'acabaran al maig, servirà per "modernitzar" l'equipament, a part de donar resposta a una demanda dels pescadors. / **Bàrbara Julbe**

Desallotjats quatre habitatges al barri del Raval

BARCELONA ► Els bombers de Barcelona van desallotjar ahir a la tarda quatre habitatges al número 21 del carrer Arc de Teatre a causa de la inestabilitat detectada en una part de l'edifici. Els habitatges afectats confinen amb la paret mitgera del número 19 del mateix carrer, que la setmana passada va patir un enfonsament a la part interior de l'edifici. El servei d'Emergències Socials de l'Ajuntament s'ha encarregat d'atendre els veïns afectats i s'encarregarà d'allotjar nou persones. / Redacció